

Minä elän! Aleksis Kiven kuolemasta 150 vuotta

Kivi-kunnat Tuusula ja Nurmijärvi viettävät merkkipuotta mielen hyvinvoinnin teemalla. Merkkipuoden motto on kulkevat Aleksis Kiven viimeisiksi sanoiksi mainitut: "Minä elän." Aleksis Kiven kuolemasta tulee uudenvuodenaattona 31.12.2022 kuluneeksi 150 vuotta.

Teemavuoden aikana nostetaan esille taiteen, kulttuurin ja tiedon merkitystä hyvinvoinnin lähteenä. Kiven syntymäpäivä 10.10. on WHO:n maailman mielenterveyden päivä.

Aleksis Kivi syntyi Nurmijärvellä 1834 ja kuoli Tuusulassa 1872 vain 38-vuotiaana. Taiteilijan elämän loppuaikaa leimasivat toimeentulohuolet, mielenterveysongelmat ja julkisen arvostelun kohteeksi joutuminen. Kaikesta huolimatta Kivi kirjoitti kansallisromaanin aseman saavuttaneen Seitsemän veljestä ja sai aikaan lukuisia muita taiteellisia saavutuksia.

Lisätietoa ja tapahtumat: tuusula.fi/minaelan | #MinäElän

Aleksis Kivi keltanokille -video

Ota Aleksis Kiven perusteet haltuun! Äänessä ovat arkeaan Aleksis Kiven maisemissa – synnyinkodissa Nurmijärven Palojoella ja kuolinmökissä Tuusulan Rantatiellä – elävät museotyöntekijät, **Jaana Koskenranta** ja **Aino Malminen** Tuusulan museolta sekä **Leena Koskela** ja **Petri Lehtonen** Nurmijärven museolta. Youtube: Tuusulan kulttuuripalvelut

Mielen hyvinvoinnin kuntokortti

Anna Aleksis Kiven johdattaa sinua mielen hyvinvointiin. Hae mielen hyvinvoinnin kuntokortti Tuusulan tai Nurmijärven kirjastoista. Tee hyviä tekoja itsellesi joka päivä.

Minä elän -pyöräily

1.5.–15.10.

Maisalantie 209, Tuusula

Pyöräile tai kävele omatoimisesti Etelä-Tuusulan postilaatikkorasteille, valitse laatikosta kirja luettavaksi ja jätä tilalle oma kirjasi. Tapahtuman järjestää Villa Tammikko. #MinäElänPyöräily

Runopiknik – Tuusulan runokesän avajaiset

Ke 6.7.

Aleksis Kiven kuolinmökki, Rantatie, Tuusula

Tuusulan kesätaiteilija **Katariina Sarja** avaa Tuusulan runokesän. Tule nauttimaan kesäisestä piknik-tunnelmasta ja monipuolisesta runousohjelmasta. Tapahtumassa kuullaan lavarunoutta, runokesän työpajoissa syntyneitä tekstejä, open mic -esityksiä sekä lisätietoa Tuusulan Rantatielle levittäytyvistä, kuunneltavista runopoluista. Säävaraus.

Aikuisten satutunti

Ti 19.7. klo 14–15

Aleksis Kiven kuolinmökki, Rantatie, Tuusula

Tuusulan kirjastonhoitajat lukevat ääneen novelleja aikuisille. Kirjastopyörän uumeniin mahtuu myös lainattavia pokkareita. Ota oma piknik-vilttisi ja vietä rentouttava #MinäElän-hetki Kiven mökin miljöössä.

Teatteri Vantaa esittää: Seitsemän veljestä - taskussa

To 21.7. klo 18–18.45

Aleksis Kiven kuolinmökki, Rantatie, Tuusula

Seitsemän veljestä 45 minuutissa! Tarinankerronnan lisäksi esiintyjät näyttävät juonenkäänteiden tärkeimmät kohtaukset virtuoosimaisesti keskiajalta tunnettua mysteerio buffo -menetelmää käyttäen. Dramatisointi ja ohjaus Mira Kivilä, näyttelijät **Anne Nielsen** ja **Teemu Koskinen**. Kesto 45 min. Suositusikä yli 9 vuotta. Vapaa pääsy. Huom! Tuo oma tuolisi, säävaraus. Tapahtuman toteutetaan Kultturia kylässä -kehittämistehtävän varoilla.

KuumArtin taidepiknikit

La 23.7. klo 12–16 Puustellinmetsän puisto, Isokarhunkierro 4, Tuusula

Su 24.7. klo 12–16 Ravintola Tiilitehtaan pihamaa, Nukarintie 3, Jokela

Kansallispukujen tuuletuspiknik Tuusulan Rantatiellä

La 6.8. klo 10–14

Aleksis Kiven kuolinmökki, Taiteilijakoti Erkkola & Lottamuseo, Rantatie, Tuusula

Tervetuloa tuulettelemaan kansallispukua, kansanpukua tai kansallispuvun osia museoille. Tuusulan ja Tusbyn pukujen yhteiskuvaus klo 10 ja kaikkien kansallispukujen yhteiskuvaus klo 11 Aleksis Kiven kuolinmökillä.

Anni ja Hilda Halosenniemiessä -dramaesitys

Ke 17.8. klo 18–18.45

Halosenniemi, Halosenniementie 4–6, Tuusula

Kartanontyttäret Anni Åström ja Alfhild Ehrström muistelevat ja tarinoivat sadan vuoden takaisia asioista Tuusulanjärven rannoilta. Liput 10 € tuusula.shop.fi

Keski-Uudenmaan Pride

La 3.9. klo 15–20

Jokelan tiilitehdas, Nukarintie 3, Jokela

Tuusulan, Keravan, Järvenpään ja Nurmijärven yhteinen juhla. Ihmisoikeustapahtuma seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen yhtäläisten oikeuksien puolesta tehdyn työn kunniaksi. Esiintymässä mm. **Henna&Supersankarit**, **Taiminen**, **Kaupungin Paras Kabaree by Linnea von Kattendam**, **Single Sound**, **Lyömättömät**. Vapaa pääsy. Ohjelma: tuusula.fi/pride

Aleksis Kiven päivä

Ma 10.10. klo 10–17

Tuusulan hautausmaa, Aleksis Kiven kuolinmökki ja Taiteilijakoti Erkkola, Rantatie, Tuusula

Sepelelenlasku ja ohjelmaa Tuusulan hautausmaalla. Aleksis Kiven päivän ajan mökkiin on vapaa sisäänpääsy. Tervetuloa!

Minä elän! -vaellus syntymäkodilta kuolinmökkiin

La 17.9. klo 10–16

Palojoki, Nurmijärvi

Ohjattu vaellus Taaborinvuorelta ja Aleksis Kiven syntymäkodista Palojoelta kuolinmökille Tuusulaan. Matkan pituus 13 tai 8 km.

Nahkelan koululla tarjolla virvokkeita. Loppumatkasta vaeltajia viihdyttää Fillaripianisti **Aarno Paakkari** ja kuolinmökillä **Henna-Maija Vannemaa Groupe** (klo 13 ja 14). Lauttakyyti Koskenmäen satamasta Fjällbon laiturille. Paluukyyti bussilla.

Red Nose Company feat. Avanti!: Aleksis Kivi

La 29.10. klo 15–17.15, Monikkosali, Nurmijärvi

Aleksis Kiven elämän ja teokset yhdessä paketissa. Aleksis Kivi liikkuu kansalliskirjailijaan liittyvien teemojen parissa kuolemasta rakkauteen, eksistentialismista rahaan ja luonnosta modernin maailman ongelmiin. Esitys kertoo myös kirjailijan vähemmän tunnetuista puolista sekä hänen elämäänsä vaikuttaneista ihmisistä, joiden ansiosta Kivi saattoi olla se taiteilija, joka tahtoi olla. Toteutus: **Eva Buchwald, Timo Ruuskanen, Linda Wallgren ja Tuukka Vasama**. Kesto 2 h 15 min, sis. väliaika.

Ilmainen bussikuljetus Tuusulasta lipun ostaneille klo 14 Hyrylän linja-autoasemalta. Varaa paikkasi kyytiin tuusula.fi/kivibussi.

Minä elän! -merkkivuoden huipennus

La 31.12. klo 14–18

Aleksis Kiven kohteet Tuusulassa

Minä elän! -merkkivuosi huipentuu Tuusulassa uudenvuodenaattona. Aleksis Kivi kuoli 31.12.1872 Tuusulassa. Konsertti klo 14

Taiteilijakoti Erkkolassa. Iltapäivällä järjestetään ohjelmaa Aleksis Kiven kuolinmökillä, Metsänpoika-patsaalla sekä Aleksis Kiven haudan lähetyvillä. Tervetuloa juhlimaan yhdessä elämää, Kiven elämäntyötä ja kulttuurin elähdyttävää voimaa <3

Minä elän! -klubit

Minä elän! -klubit ovat tunnelmallisia ja intiimejä kulttuuriklubeja, joissa keskitytään kulttuurin ja taiteen tuottamaan mielen hyvinvointiin erityisesti sanataiteen ja musiikin parissa. Klubien miljöönä toimii runoilija J. H. Erkon taiteilijakoti Erkkola.

Liput 15 € Tuusulan verkkokaupasta shop.tuusula.fi tai tuntia ennen ovelta (käteinen, maksukortti), mikäli lippuja on jäljellä.

Minä elän! -klubi: Kiveen sävellettyä, Jussi Hongisto

6.10.2022 klo 18–19

Taiteilijakoti Erkkola, Rantatie 25, Tuusula

Jussi Hongisto on esittävä Aleksis Kiven teksteihin tehtyjä paikallisten säveltäjien Mauri Hongiston, Harri Vuoren ja Altti Uhleniuksen teoksia sekä tuoreita versioita mm. Oskar Merikannon ja Jean Sibeliuksen tunnetuista sävellyksistä.

Minä elän! -klubi: Runoja Aleksis Kiven päivänä

10.10.2022 klo 18–19

Taiteilijakoti Erkkola, Rantatie 25, Tuusula

Kantelemusiikkia ja suomalaista runoutta Aleksis Kivestä Eino Leinon kautta Eeva-Liisa Manneriin ja Kirsi Kunnakseen. Mukana myös raikkaita ja rytmikkäitä tulkintoja. Esiintyjät Mirjami Heikkinen (lausunta), Senja Valtonen (kantele).

Minä elän! -klubi lapsille: Eläinten karnevaali

12.11.2022 klo 18–18.30

Taiteilijakoti Erkkola, Rantatie 25, Tuusula

Eläinten karnevaali on dramatisoitu konsertti 3–10-vuotiaille. Esiintymässä Vilma Tihilä (tanssi, koreografia ja teksti) ja Hanna-Mari Zinovjev (piano ja puvut). Vapaa pääsy, mutta liput varattava ennakkoon tuusula.fi/skidiviikko.

Minä elän! -klubi: Kiven juurilla, Juha Poikela

3.11.2022 klo 18–19

Taiteilijakoti Erkkola, Rantatie 25, Tuusula

Juha Poikela esittää pianon säestyksellä kappaleita, jotka tuovat Aleksis Kiven runot 2000-luvulle. Tuoreet soitinnukset ja tulkinnat kunnioittavat kappaleita ja jättävät Kiven teksteille tilaa.

Minä elän! -klubi: Maailma on kaunis, Minttu Siitonen ja Csilla Tuhkanen

La 31.12. klo 14–15

Taiteilijakoti Erkkola, Rantatie 25, Tuusula

Sellisti Csilla Tuhkanen ja pianisti Minttu Siitonen tunnelmoivat rakastettujen sävelmien parissa. Konsertissa soivat tunnetut klassikot sekä musikaali- ja elokuvamusiikki, joiden kantavina teemoina ovat vapaus ja mielenrauha. Kiven kuolinpäivän kunniaksi konsertissa kuullaan myös Jean Sibeliuksen Sydämeni laulu ja Armas Järnefeltin Kehtolaulu.

Mielen hyvinvointia museoista

Aleksis Kiven kuolinmökki, Rantatie, Tuusula

Avoinna 3.5.–28.8. ti–su 10–17, 1.9.–9.10. la–su klo 12–17, 10.10. Ma klo 10–17

Vapaaehtoinen pääsymaksu

Kellokosken sairaalamuseo, Vanha valtatie 198, Kellokoski

Avoinna 22.6.–17.7. to, la–su 11–17, 19.–31.7. ti–su 11–17, 13.8. la 11–17

Vapaa pääsy

Lisätieto: tuusula.fi/museot

Onni yksillä – kirjailijakohtaloita

21.9.–11.12.2022 Taiteilijakoti Erkkola

Näyttelyssä kirjailijoiden kohtalot linkittyvät Aleksis Kiveen sekä runoilija J. H. Erkkola. Esillä 1800–1900-lukujen runoilijoita ja kirjailijoita L. Onervasta, Eino Leinosta Katri Valaan, Saima Harmajaan ja Mika Waltariin. Kirjailijamuotokuvia ovat tehneet muun muassa Väinö Kunnas, Sylvi Kunnas, Onni Oja, Essi Renvall, Väinö Aaltonen.